

PARLAMENTUL ROMANIEI

CAMERA DEPUTATILOR

SENATUL

LEGE

**privind protectia vietii private a persoanei, a numelui, imaginii, domiciliului
si corespondentei acesteia**

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege

CAPITOLUL I

Obiectul reglementarii

Art.1 – (1) Prezenta lege reglementeaza dreptul persoanei la respectarea vietii intime, familiale, si private, denumita in continuare viata privata, precum si dreptul persoanei la protectia numelui, a imaginii, domiciliului si a corespondentei, ca drepturi si libertati fundamentale conexe ale dreptului la respectarea vietii private.

(2) – Drepturile prevazute la alin. (1) nu beneficiaza de o protectie absoluta. Impreuna cu libertatea de informare si exprimare, ele reprezinta doua categorii de drepturi fundamentale cu valoare egala intr-o societate democratica, esentiale pentru afirmarea si dezvoltarea personalitatii individului.

Art.2 – (1) Autoritatile publice sunt obligate sa asigure respectarea drepturilor prevazute la art.1, potrivit competentelor care le revin, fara posibilitatea unei discriminari nejustificate in mod obiectiv, intemeiata indeosebi pe rasa, sex, limba, religie, opinie, origine sociala sau nationala, apartenenta la o minoritate nationala, avere, sau pe orice asemenea motiv.

(2) – Protectia acestor drepturi este indreptata impotriva unor imixtiuni nelegale din partea oricaror autoritati publice, a persoanelor fizice sau a persoanelor juridice de drept privat.

Art.3 – (1) Exercițiul drepturilor care fac obiectul prezentei legi nu poate fi restrans decat daca limitarea este prevazuta de lege, corespunde unei nevoi sociale imperioase, este determinata de o actiune proportionala cu scopul legitim urmarit si reprezinta o masura necesara intr-o societate democratica pentru :

- a) apararea securitatii nationale, a sigurantei publice si a bunastarii economice a tarii ;
- b) apararea ordinii publice, prevenirea infractiunilor si desfasurarea instructiei penale ;
- c) protectia sanatatii populatiei sau moralei publice ;
- d) protectia drepturilor si libertatilor altor persoane ;
- e) prevenirea consecintelor unui sinistru deosebit de grav.

CAPITOLUL II

Termeni si expresii

Art.4 – (1) In sensul prezentei legi, termenii si expresiile de mai jos au urmatoarea semnificatie:

- a) viata privata cuprinde aspectele vietii intime si familiale, si reprezinta, in esenta, manifestarea libertatii individului, fara a incalca drepturile si libertatile altor persoane, ordinea publica sau bunele moravuri, de a dispune de el insusi si de informatiile legate de personalitatea sa, precum si de a stabili, mentine si dezvolta raporturi cu semenii sai, beneficiind de protectia legii impotriva imixtiunilor in toate componentele existentei sale pe care doreste in mod legitim sa le patreze pentru sine ; ea include indeosebi relatiile si comunicările personale, informatiile privind sanatatea fizica si psihica, onoarea, reputatia si integritatea fizica si morala, fotografiile si jurnalele intime si orice date sauf apte care privesc intimitatea unei persoane legate de

imaginea, vocea, domiciliul si de bunurile din sfera personalitatii acesteia in legatura cu care exista o afectivitate evidenta ;

- b) viata privata personala este partea componenta a vietii private a persoanei care cuprinde cel putin doua domenii distincte : aspectele vietii familiale, intime si sexuale, protejate de orice imixtiuni nelegitime, presupunand respectarea integritatii fizice, psihice si morale a persoanei, a secretului si a protectiei datelor cu caracter personal, potrivit legii si conditiile care contribuie la implinirea personalitatii umane a individului ;
- c) viata privata profesionala este partea componenta a vietii private personale care include libertatea individului de a stabili, mentine si dezvolta raporturi cu semenii sai, fara nici o imixtiune nelegitima in exercitarea activitatilor profesionale, recunoscute de lege ;
- d) informatii constituie orice date, fapte, idei sau opinii, indiferent de suportul material pe care sunt inregistrate sau comunicate ;
- e) informatii cu caracter privat reprezinta toate informatiile care pot fi considerate, in mod rezonabil, ca sunt strans legate de viata privata a unei persoane, indeosebi cele referitoare la : personalitate, orientare sexuala, stare civila sau familiala, antecedente medicale, psihologice, profesionale si penale, identitate, corespondenta confidentiala cu caracter personal sau profesional, inclusiv raspunsurile aferente unei asemenea corespondente, precum si informatiile legate de numele sau imaginea unei persoane ;
- f) imagine reprezinta orice reproducere a caracteristicilor unei persoane, ale unui obiect personal obtinute cu ajutorul unui sistem ori mecanism optic sau electronic ;
- g) inregistrare inseamna surprinderea si prin orice mijloc de sunete, cuvinte sau imagini ale unei persoane efectuata din apropierea acesteia sau din spatiul sau privat ;

- h) documente cu caracter privat sunt orice inscripții sau mesaje postale ori alte comunicări electronice emise de o persoană sau destinate acesteia, dacă se referă la viața privată a unei persoane și nu au fost create pentru a fi accesibile publicului ;
- i) loc public este locul în care sunt prezente două sau mai multe persoane, cu excepția spațiului locuit sau frecventat de mai multe persoane care prin natura relațiilor ori reuniunilor dintre acestea poate fi considerat, în mod rezonabil ca spațiu privat, precum și locul care prin natura și destinația sa este accesibil publicului, chiar dacă în acel loc nu este nici o persoană ;
- j) persoană publică este o persoană care exercită permanent sau temporar, o funcție sau o demnitate publică ori care în exercitiul atribuțiilor sale de serviciu utilizează fonduri publice sau de interes public, se află în îndeplinirea unui mandat de reprezentare în serviciul unei autorități publice, instituții publice sau al altor persoane juridice de interes public, precum și orice altă persoană a cărei reușită profesională depinde, în principal, de opinia publică ;
- k) captare înseamnă orice înregistrare audio sau video de la distanță a cuvintelor, expresiilor, gesturilor sau a ipostazelor în care se poate afla o persoană identificată sau identificabilă ;
- l) divulgare este o comunicare sau transmitere către terți, în orice mod și pe orice suport material, de informații sau documente referitoare la viața privată a unei persoane, fără consimțământul acesteia ;
- m) domiciliu reprezintă atât locul în care o persoană își are locuința sa permanentă și principală, ori sediul profesional, cât și reședința sau reședințele ;
- n) scop comercial înseamnă orice intenție sau obiectiv de a obține un folos material pentru sine sau pentru o altă persoană, ori alte beneficii

sau avantaje care se concretizeaza in venituri banesti in urma incalcarii drepturilor reglementate in prezenta lege ;

- o) spatiul privat al unei persoane este domiciliul sau, in sensul precizat la litera m), precum si orice alt spatiu determinat ca privat, in functie de natura activitatii desfasurate in acel spatiu ;
- p) montaj reprezinta reunirea sau asamblarea unor imagini independente prin modul lor original de constituire, cu ajutorul careia se realizeaza o imagine cu o semnificatie diferita de cea initiala sau care plaseaza persoana in cauza intr-un context diferit de cel in care se afla ;
- q) interes public este, in esenta, interesul cetatenilor intemeiat pe necesitatea cunoasterii unor informatii apartinand vietii private a unei persoane, daca aceste informatii au sau pot avea consecinte importante asupra lor sau a societatii in general ;
- r) consimtamantul inseamna acordul clar, expres si liber exprimat, indiferent de forma sub care este comunicat, prin care o persoana fizica sau reprezentantul legal al acesteia se pronunta in scopul divulgarii unor informatii, imagini sau documente referitoare la viata privata.

CAPITOLUL III

Dreptul la respectarea vietii private a persoanei, a numelui, imaginii, domiciliului si a corespondentei acesteia

Sectiunea 1- Dreptul la viata privata

Art.5 – (1) Orice persoana are dreptul la respectarea vietii sale private si de a se opune limitarilor sau imixtiunilor privind exercitarea acestui drept, altele decat cele prevazute la art.3.

(2) Incalcarea dreptului prevazut la alin. (1), atrage raspunderea civila, potrivit legii, pentru repararea prejudiciului material si moral cauzat, daca fapta nu intruneste elementele constitutive ale unei infractiuni.

(3) Limitarea voluntara a exercitiului dreptului la respectarea vietii private nu produce efecte juridice in sensul prezentei legi, daca aceasta limitare este contrara bunelor moravuri si intereselor minorilor.

Art.6 – (1) Orice persoana trebuie sa se abtina de la manifestarea imixtiunilor nelegitime asupra vietii private a altor personae.

(2) Gradul de abtinere se determina in functie de natura cazului, a locului in care s-a produs imixtiunea in viata privata a persoanei, a caracterului de activitate publica sau private care face obiectul imixtiunii.

Art.7 – (1) Constituie incalcari ale dreptului la respectarea vietii private:

- a) interceptarea, inregistrarea, pastrarea, utilizarea sau divulgarea unei conversatii sau a altei comunicari telefonice sau electronice ;
- b) captarea, fotografierea, filmarea, pastrarea sau divulgarea imaginii unei personae, a unor obiecte, sau spatii private apartinand acesteia ori a unor documente cu caracter privat;
- c) urmarirea, observarea si ascultarea pe ascuns a unei personae care se afla intr-un loc privat ori care se gaseste intr-un loc public si desfasoara o activitate private;
- d) divulgarea de informatii care pot fi considerate in mod rezonabil ca apartin vietii private a unei persoane ;
- e) insusirea numelui sau imaginii unei personae;
- f) publicarea de informatii, imagini sau documente cu caracter privat despre o persoana intr-un mod care denatureaza realitatea.

Art.8 – (1) Nu constituie incalcari ale dreptului la respectarea vietii private a persoanei imixtiunile in exercitiul acestui drept, care au loc in conditiile art.3 si sunt realizate :

- a) cu consimtamantul persoanei titulare a dreptului ;
- b) in exercitaea cu buna-credinta de catre un functionar public sau de catre un reprezentant al unei autoritati publice a unei activitati pe baza unei competente care ii revine potrivit legii ;

c) in desfasurarea cu buna credinta a unei activitati profesionale intemeiate pe un interes public legitim si pertinent.

(2) Faptul ca anterior o persoana a divulgat ori a permis divulgarea unor informatii, imagini, inregistrari sau documente referitoare la viata privata nu indreptateste retransmiterea acelorasi informatii, imagini, inregistrari sau documente. Retransmiterea nu poate avea loc decat daca titularul dreptului si-a dat consimtamantul sau atunci cand, desi este incunostintat cu privire la intentia retransmiterii, acesta nu s-a opus in termen de trei zile de la data solicitarii consimtamantului.

Sectiunea 2- Dreptul la nume si la imagine

Art.9 – (1) Orice persoana are dreptul la respectarea numelui stabilit sau dobandit potrivit legii si de a se opune limitarilor sau imixtiunilor in exercitiul acestui drept, altele decat cele prevazute in art.3

(2) Numele cuprinde numele de familie si prenumele prevazute in actele de identitate ale persoanei.

(3) Legea garanteaza dreptul oricarei persoane de a-si utiliza numele complet sau sub forma prescurtata si de a se opune folosirii ilicite ori abuzive a acestuia de catre alte persoane in scopul identificarii sau in alte scopuri ilicite.

(4) Schimbarea numelui de familie sau a prenumelui sunt permise in conditiile legii.

Art.10 – Titularul dreptului prevazut la art.9 nu poate insa sa-si foloseasca numele indeosebi in exercitarea unei activitati publice sau profesionale, intr-un mod care ar crea prejudicii intereselor persoanelor cu acelasi nume sau cu un nume care este cel putin in parte identic cu al altei persoane. In aceasta situatie, instanta poate sa hotarasca masurile adecvate si echitabile in scopul concilierii partilor.

Art.11 – Orice persoana are dreptul la propria imagine si se poate opune limitarilor sau imixtiunilor in exercitiul acestui drept, altele decat cele prevazute in art.3.

Art.12 – (1) imaginea unei persoane nu poate fi captata, expusa, reproducuta sau comercializata fara consimtamantul persoanei la care se refera.

(2) Consimtamantul prevazut la alin.(1) nu este necesar atunci cand absenta acestuia este justificata de notorietatea pe care persoana a dobandit-o sau de functia pe care o indeplineste persoana in cauza, de activitatile judiciare specifice sau de scopuri stiintifice, didactice ori culturale si nici in situatiile in care captarea, expunerea sau reproducerea imaginii s-a produs in locuri publice, cu prilejul unor evenimente care intereseaza publicul sau care s-au desfasurat in mod public.

Art.13 – Dispozitiile art.5, 6, 7, 8 se aplica in mod corespunzator.

Sectiunea 3

Dreptul la respectarea domiciliului si a corespondentei

Art.14 – (1) Orice persoana are dreptul la alegerea si la respectarea domiciliului, precum si de a se opune limitarilor sau imixtiunilor in exercitiul acestui drept, altele decat cele prevazute la art.3.

(2) Domiciliul unei persoane fizice este locul si spatiul unde aceasta are locuinta statornica sau principala, stabilita potrivit legii.

(3) Nici o persoana nu poate fi obligata sa isi declare domiciliul sau sa il aduca la cunostinta altor persoane, cu exceptia cazurilor prevazute de lege.

Art.15 – (1) Constituie incalcare a dreptului la alegerea si respectarea domiciliului :

- a) orice incalcare a dreptului la viata privata care are ca obiect domiciliul sau spatiul privat al persoanei ;

- b) obligarea unei persoane de a se stabili si de a locui intr-un spatiu desemnat in mod arbitrar cu titlu de locuinta temporara sau permanenta ;
- c) orice patrundere sau incercare de patrundere, fara drept, in domiciliul unei persoane sau in spatiul pe care aceasta il considera in mod legitim ca fiind locul determinabil al manifestarii vietii sale private, fara consimtamantul persoanei in cauza sau al unei persoane impreuna cu care ea locuieste, ori refuzul de a parasi domiciliul sau spatiul privat ;
- d) orice supraveghere sau urmarire fara drept a domiciliului unei persoane in scopul de a capta prin orice mijloace, imagini sau sunete in legatura cu persoana care desfasoara o activitate privata ;
- e) afectarea grava a conditiilor la care o persoana se poate astepta sa-si manifeste viata privata in domiciliul sau ;

Art.16 – (1) Orice persoana are dreptul la respectarea secretului corespondentei si se poate opune limitarilor sau imixtiunilor in exercitiul acestui drept, altele decat cele prevazute la art.3.

(2) Nici o persoana nu poate fi obligata sa-si deschida corespondenta sau sa dezvaluie in tot sau in parte continutul acesteia, cu exceptia cazurilor prevazute la art.3.

Art.17 – (1) Constituie incalcarea dreptului la respectarea secretului corespondentei, incalcarea dreptului la viata privata care are ca obiect corespondenta scrisa, telefonica sau electronica a unei persoane, deschiderea fara consimtamantul persoanei careia ii este adresata a unei scrisori sau a altei trimiteri postale sau electronice, de mesaje sau comunicari care sunt inchise, luarea la cunostinta, fara drept prin orice mijloace sau procedee tehnice de continutul unor asemenea comunicari, precum si orice impiedicare sau intarziere nejustificata in mod obiectiv, a

primirii corespondentei adresate unei persoane, fara consimtamantul acesteia.

(2) Constituie de asemenea incalcarea prevazut la alin.(1) captarea, divulgarea sau facilitarea divulgarii fara drept a cuvintelor sau a convorbirilor private.

Art.18 – Dispozitiile art.5, 6, 7 si 8 se aplica in mod corespunzator si drepturilor reglementate in aceasta sectiune.

Sectiunea 4

Protectia minorilor si a altor persoane vulnerabile

Art.19 – (1) Comunicarea catre public a informatiilor, imaginilor, inregistrarilor sau a documentelor referitoare la viata privata a minorului ori a persoanei lipsite de discernamant, sau cu discernamantul afectat, fara consimtamantul parintilor sau al reprezentantului legal, ca si divulgarea ori facilitarea divulgarii unor asemenea informatii, imagini, inregistrari sau documente, in alte situatii decat cele prevazute la art.3 sunt interzise.

(2) Sunt de asemenea interzise difuzarea ori divulgarea imaginilor sau documentelor privind violente si abuzuri exercitate asupra minorului sau asupra persoanelor lipsite de discernamant sau cu discernamantul afectat.

Art.20 – (1) Constituie incalcarea dreptului minorului la protectia dezvoltarii personalitatii publicarea ori difuzarea informatiilor, imaginilor, inregistrarilor sau documentelor referitoare la identitatea sau care permit identificarea :

- a) unui minor care si-a parasit parintii, tutorele ori persoana sau institutia careia ii era incredintat, potrivit legii ;
- b) unui minor care a incercat sa se sinucida
- c) unui minor care a fost victima unei infractiuni, indeosebi a unei infractiuni savarsita cu violenta;

d) unui minor care sufera de o maladie grava.

(2) Titularul dreptului se poate opune publicarii ori difuzarii informatiilor, imaginilor, inregistrarilor sau a documentelor la care se refera alin. (1).

Art.21 – Nu constituie incalcare a dreptului la protectia dezvoltarii personalitatii minorului publicarea ori difuzarea informatiilor, imaginilor, inregistrarilor sau a documentelor la care se refera art. 20 alin.(1) :

- a) atunci cand este realizata la cererea persoanei ori a institutiei careia i s-a incredintat minorul sau a autoritatii administrative sau judiciare competente, potrivit legii;
- b) in situatia unei comunicari adresate in direct publicului daca au fost depuse diligentele necesare pentru evitarea prejudicierii personalitatii minorului ;
- c) in cazul citarii fidele a unei terte persoane, cu conditia ca citarea sa fie identificata in mod clar, identitatea autorului cuvintelor citate sa decurga din continutul informatiei comunicate ori sa poata fi dezvaluita oricarei persoane care o cere dar si in cazul comunicarii catre public a unei citari justificata de existenta unui interes public preponderent de a cunoaste aceste cuvinte.

Art.22 – (1) Transmiterea sau difuzarea catre public de imagini, sunete, cuvinte sau expresii, realizata din secvente distincte sau din montajul unor asemenea componente in cadrul unor reportaje, filme sau emisiuni documentare, altele decat filmele artistice de fictiune, prin care se reproduc sau se sugereaza violente grave exercitate asupra unei persoane identificate sau identificabile, aflate in viata sau care a decedat, trebuie sa nu depaseasca gradul mediu de toleranta, de rezistenta psihica si emotionala a unei persoane obisnuite.

(2) Orice transmitere sau difuzare catre public, de imagini, sunete si cuvinte, realizate in conditiile alin.(1) care depaseste gradul mediu de

toleranta, de rezistenta psihica sau emotionala a unei persoane da dreptul acelei persoane sa solicite instantei repararea prejudiciului cauzat.

(3) Faptele prevazute la alin.(1) nu dau dreptul la sesizarea instantei de judecata daca redau actiuni sau reactii ale organelor judiciare in indeplinirea competentelor care le revin potrivit legii pentru mentinerea ordinii publice si combaterea criminalitatii.

CAPITOLUL IV

Dispozitii procedurale

Art.23 – (1) Orice persoana care considera ca i s-a incalcat unul din drepturile prevazute in prezenta lege, poate cere instantei de judecata, pe calea unei actiuni civile, sa hotarasca incetarea imediata a incalcarii dreptului si repararea prejudiciului cauzat.

(2) Cererea va fi analizata, cu precadere de catre judecatorie in sedinta de judecata, fara publicitate, fiind scutita de taxa de timbru.

(3) Cauzele care fac obiectul acestor cereri sunt supuse recursului.

(4) Participarea reprezentantului Ministerului public la judecarea acestor cauze este obligatorie.

Art.24 – (1) Incalcarea drepturilor prevazute in prezenta lege, prin care s-a produs un prejudiciu material si moral da dreptul la despagubire, valoarea despagubirilor acordate de catre instanta neputand fi superioara sumei de bani, folosului material sau profitului comercial obtinut ca urmare a incalcarii dreptului.

(2) Instanta va putea dispune obligarea autorului faptei savarsite fara drept sa publice pe cheltuiala acestuia rectificările corespunzatoare ale informatiilor care s-au dovedit false, precum si hotararea judecatoreasca pronuntata prin care se constata incalcarea drepturilor prevazute in prezenta lege.

(3) Dispozitiile pertinente din Codul civil se aplica in mod corespunzator.

Art.25 – (1) La cererea persoanei prejudiciate, instanta poate dispune pe calea ordonantei presedentiale incetarea imediata a incalcarii dreptului precum si orice alta masura necesara prevenirii ori impiedicarii unei incalcari similare sau producerii unui prejudiciu asemanator.

(2) Pe aceeasi cale, instanta va putea dispune predarea documentelor, informatiilor, imaginilor si a inregistrarilor referitoare la viata privata a persoanei si restituirea acestora catre cel prejudiciat.

(3) Daca incalcarea dreptului a fost savarsita prin intermediul unui mijloc de comunicare in masa, instanta va putea interzice publicarea documentelor, informatiilor, imaginilor si a inregistrarilor obtinute contrar prevederilor prezentei legi si dispune tragerea la raspundere civila a directorilor publicatiilor ori posturilor de radio sau televiziune care au difuzat asemenea documente, informatii, imagini sau inregistrari.

Art.26 – Dispozitiile prezentei legi se completeaza cu prevederile celorlate acte normative cu acelasi obiect de reglementare, in masura in care acestea din urma nu sunt contrare exercitiului drepturilor prevazute in prezenta lege astfel cum este definit la art.3.

Art.27 – Prezenta lege intra in vigoare la 60 de zile de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, data de la care prevederile art.12 si 13 din Decretul nr. 31/1954 sunt considerate abrogate.